

L-EWWEL SENA

L-ISTORJA

IL-HIN: Siegħa u nofs

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

1. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet.

Sors A; Arkeologu waqt it-thaffir ta' skav.

1.1. X'qiegħed jagħmel l-arkeologu?

_____ (1)

1.2. Għaliex l-arkeologija hija importanti għall-istudju tal-istorja?

_____ (2)

1.3. Semmi ŻEWĠ sorsi primarji li jista' jsib arkeologu waqt it-thaffir tal-iskav.

_____ (2)

1.4. X'tip ta' sors huwa ktieb fuq it-tempji ta' Żmien ir-Ram?

_____ (1)

1.5. Hafna sorsi miktuba jinsabu fl-arkivji. Semmi TLIET postijiet f'Malta fejn insibu arkivji storiċi.

_____ (3)

1.6. X'nifhmu bl-ittri q.K u w.K?

_____ (1)

(Total: 10 marki)

2. Ikteb jekk hux VERU jew FALZ:

- 2.1. Fiż-żmien neolitiku l-bniedem beda jaħdem l-art _____ (1)
- 2.2. Fiż-żmien neolitiku l-bniedem kellu għodda għas-sajd _____ (1)
- 2.3. Fiż-żmien neolitiku l-bniedem kien już d-deheb biex jiżżejjen _____ (1)
- 2.4. L-għodda ta' żmien neolitiku kienet tal-għadam u ż-żnied _____ (1)
- 2.5. Fiż-żmien neolitiku l-bniedem kien jixwi l-ikel tiegħu _____ (1)

(Total: 5 marki)

3. Hares lejn l-istampi u wieġeb il-mistoqsijiet :

Sors B: għodda tal-għadam

Sors C: il-kaċċa fil-preistorja

3.1.1. Liema minn dawn is-sorsi huwa stampa ta' sors primarju?

_____ (1)

3.1.2. Għaliex taħseb hekk?

_____ (2)

3.2. Semmi ŻEWĠ affarijiet oħra li jistgħu jkunu sorsi primarji.

_____ (2)

3.3. F'sors C qegħdin naraw x'kienu jagħmlu l-bnedmin biex ikollhom l-ikel. Ikteb differenza bejn kif kienu jfittxu l-ikel f'dawk iż-żminijiet u llum.

_____ (1)

3.4. Wieġeb IVA jew LE: Taħseb li n-nies li jidhru f'sors C:

3.4.1. kellhom karożzi u muturi? _____ (1)

3.4.2. kien ikollhom jagħmlu vjaġġi twal? _____ (1)

3.4.3. kellhom ibatu ħafna? _____ (1)

3.4.4. kienu jilgħabu bil-ballun? _____ (1)

(Marka x 4 = 4)
(Total: 10 marki)

4. Hares lejn l-istampa u wieġeb:

Sors D

4.1. L-istampa ta' sors D hija tpingija taż-Żmien Preistoriku li tinsab f'għar. Ikteb TLIET affarijiet li nistgħu nitgħallmu fuq il-ħajja fiż-Żmien Preistoriku minn din it-tpingija.

_____ (3)

4.2. Fejn nafu li fiż-Żmien Neolitiku l-bniedem kien jemmen f'qawwa oghla minnu ?

_____ (2)

4.3. Kieku kont tgħix fiż-Żmien Preistoriku ikteb paragrafu ta' 5 sentenzi fuq l-affarijiet li MA KINUX joghgbuk fil-ħajja.

_____ (5)

4.4. Għaliex it-taqsim taż-żmien tas-sena kien importanti għan-nies taż-Żmien Preistoriku ?

_____ (2)

4.5. Poġġi f'ordni kronologiku (ibda b'numru 1 mill-aktar antik)

	Id-Domus Romana
	Il-kappella ta' Bir Miftuh
	Għar Dalam
	Il-Ħaġra ta' Majmuna
	Il-Ġgantija
	Borġ in-Nadur

(6)

4.6. Semmi ŻEWĠ postijiet fejn wiehed jista' jara xi fdalijiet ta' żminijiet imbieghda.

(Total: 20 marka)

5. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet:

SORS E Katakombi tal-Bistra (limiti tal-Mosta)

5.1. Fir-ritratt jidhru l-katakombi Paleo-Kristjani tal-Bistra fil-limiti tal-Mosta. Semmi ŻEWĠ postijiet oħra fejn instabu katakombi tal-istess żminijiet.

(2)

5.2. Għaliex inbnew dawn il-postijiet?

(2)

5.3. Għaliex kienu jużaw dawn il-postijiet l-ewwel insara?

(1)

5.4. F'dan ir-ritratt jidher l-ilma li daħal fil-katakombi. Xi hsara oħra tista' ssirilhom?

(1)

5.5. Għaliex huwa importanti li niehdu hsieb il-fdalijiet storiċi tal-pajjiz?

(2)

(Total: 8 marki)

6. Hares lejn l-istampa u wieġeb :

SORS F Xini tal-Feniċi

6.1. Il-Feniċi kienu negozjanti mill-aqwa. Għid kif xwieni bħal dak li jidher f' sors E għenu l-kummerċ tal-Feniċi.

_____ (2)

6.2. Minn liema tlett ibliet originaw il-Feniċi?

_____ (3)

6.3. B'liema mezz kienu jkunu jafu fejn se jbahħru dawn in-nies?

_____ (1)

6.4. Għal liema skop kien jintuża l-*Murex Trunculus*?

_____ (1)

6.5. Ikteb paragrafu fuq l-importanza taċ-ċiviltà Egizzjana. Fih spejga d-drawwiet tagħhom, l-allat li kienu jaduraw u l-kitba li kienu jużaw.

_____ (5)

(Total: 12-il marka)

7. Qabbel il-kolonni. L-ewwel wahda nghatat bhala eżempju.

1	Il-Koran		Il-harba mill-belt
2	Mawmettu		Il-belt fejn ghex Mawmettu
3	L-Islam		Il-mexxej tal-Gharab f' Malta
4	Il-Qajd		Perijodu ta' sawm
5	L-Imdina	1	Ktieb sagru għall-Musulmani
6	Majmuna		Tfisser tintelaq f'idejn Alla
7	Ir-Ramadan		Il-belt prinċipali fi żmien l-Gharab
8	Il-Mekka		Meqjus bhala profeta mill-Misilmin
9	Il-Ħegira		Tfajla Gharbija li kienet mietet żghira

(Total: 8 marki)

8. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet.

SORS G : Il-parti skura turi l-firxa tal-IMPERU RUMAN.

8.1. Għid x'tinnota dwar l-Imperu Ruman meta thares lejn din il-mappa.

(1)

8.2. Biex seta' jkollhom imperu hekk, ir-Rumani ġġieldu hafna gwerer. Semmi qawwa kbira fil-Mediterran li r-Rumani ġġieldu kontrieha.

(1)

8.3. Liema general attakka lir-Rumani b'armata qawwija u bl-iljunfanti?

(1)

8.4. B'liema mod ir-Rumani solvew il-problema tan-nuqqas ta' ilma f'Ruma u f'xi bliet

8.5. X'juri dan fuq ic-civiltà tagħhom?

(2)

8.6. Semmi post li ġie mirbuħ minn Ġulju Ċesri.

(1)

8.7. Ikteb paragrafu fuq il-ħajja f'Ruma fi żmien l-antik.

(5)

(Total: 12-il marka)

9. Ikteb fit-tul fuq WIEHED minn dawn it-temi:

9.1. Il-Griegi u l-importanza tagħhom fl-istorja.

9.2. Tempju Neolitiku li żort.

9.3. Il-fdalijiet tar-Rumani fil-Gzejjer Maltin.

(Total: 15-il marka)

